

Juveniele heikikker in de Binnenveldse Hooilanden. (Foto: Jan-Freerk Kloen)

Heikikker nieuw in de Binnenveldse Hooilanden

De Gelderse Vallei bestond vroeger uit blauwgraslanden, een ideaal leefgebied voor de heikikker. Na de ruilverkaveling is dit verloren gegaan op de Blauwe Hel bij Veenendaal na. De Bennekomse Meent werd als eerste opnieuw ingericht als natuurgebied, een groot aangrenzend gebied werd in 2019 teruggeven aan de natuur. De ontwikkeling hiervan is in volle gang en ook de Bennekomse Meent profiteert mee van deze nieuwe inrichting.

Begin 2023 heb ik een plan voor de monitoring van amfibieën in de Binnenveldse Hooilanden in de buurt van Wageningen gemaakt. De monitoring is volgens het concept 'Daglijstjes' van RAVON. In het kort betekent het dat alle waarnemingen per locatie bijgehouden en ingevoerd worden, en dat er bij voorkeur ook een tweede bezoek wordt gebracht.

Ik heb het gebied in verschillende deelgebieden verdeeld om de monitoring overzichtelijker te maken. De meeste gebieden konden gemonitord worden op basis van geluid: de belangrijkste doelsoorten poelkikker en rugstreeppad zijn zeer vocaal in het voortplantingsseizoen. Op enkele plekken konden deze waarnemingen aangevuld worden door te scheppen en eventueel zichtwaarnemingen te doen.

In 2024 was ik gefocust op het gedeelte in het noorden van het gebied: de Bennekomse Meent, mede omdat ik in 2023 het zuiden de meeste aandacht had gegeven. Het doel voor dit jaar

was het nieuw ontdekken van de heikikker in de Bennekomse Meent dat van de dichtsbijzijnde bekende populatie heikikkers in de Blauwe Hel gescheiden is door het Valleikanaal/De Grift. Tot nu toe altijd een barrière. Voor de Binnenveldse Hooilanden kan ik goed nieuws brengen: in de Bennekomse Meent is de soort nu aanwezig! In maart vond ik een roepend mannetje, in juni bijna 100 juveniele dieren. Een mooi resultaat voor deze bijzondere soort.

De eerste waarneming was op 6 maart. In eerste instantie kon ik hem slecht horen door al het omgevingsgeluid, maar dat werd toch beter en kon worden opgenomen. Waarschijnlijk was het slechts één beest die zat te roepen in een ondiep watertje. Ik heb de kikker niet kunnen vinden, bij benadering werd hij stil. Mijn tweede bezoek was op 11 juni. Henk Kloen meldde op 7 juni een juveniele heikikker tijdens een vlinderinventarisatie in het gebied, waarna ik meteen naar meer juveniele kikkers ben gaan zoeken. Dit resulteerde in maar liefst 94 juveniele en één volwassen heikikker. De juveniele heikikkers trof ik in drie verschillende hoeken van het gebied aan. Het lijkt erop dat de soort zich redelijk verspreid heeft door het gebied. Hoe ver de heikikkers verspreid zijn en hoe lang al is voor nu nog onbekend. Uiteraard ga ik in de komende jaren verder op onderzoek uit.

Jan-Freerk Kloen